

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 1Csp/54/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822201341
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Majerníková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7822201341.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Silviou Majerníkovou v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Gallo, s.r.o., so sídlom Jilemnického 4012/30, Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému: V. G., D.. X.X.XXXX, H. N. G. XX, XXX XX F., o zaplatenie sumy 259,62 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu zamietá.

III. Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou došlou tunajšiemu súdu dňa 24.5.2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 259,62EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 31.10.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 22.7.2015 uzavrel so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o pôžičke č. 6210882/58706863 (ďalej len „zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 700,- EUR. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 60 mesačných splátkach po 19,54 EUR, a to až do celkovej sumy vo výške 1.172,40 EUR. Do podania žaloby na súd žalovaný uhradil žalobcovi sumu 859,76 EUR. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé splátky riadne a včas preto ho žalobca listom zo dňa 28.8.2019 - predžalobná upomienka vyzval k okamžitej úhrade dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca dňa 19.10.2019 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 25.10.2019 - Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Žalovaný do dnešného dňa dlžné splátky neuhradil. Jeho celkový dlh ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 259,62 EUR. Vzhľadom k tomu, že žalovaný sa dostal so splatením pôžičky do omeškania, žalobca si uplatnil aj úroky z omeškania. V žalobe ďalej uviedol, že si neuplatňuje zmluvnú pokutu, ktorá je evidovaná v priloženom prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 26,70 EUR. Súčasťou pohľadávky žalobcu sú aj náklady, ktoré žalobcovi vznikli v súvislosti s vymáhaním pohľadávky, ktoré si žalobca v tomto konaní uplatňuje vo výške 0 EUR v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

2. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola riadne doručená dňa 28.6.2022, nevyjadril a nepoužil žiadne prostriedky procesnej obrany.

3. Podľa § 297, veta druhá, písm. b) CSP, pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- EUR.

4. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

5. Podľa § 219 ods. 3 veta prvá CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

6. V zmysle citovaných zákonných ustanovení súd nenariadil na prejednanie veci samej ústne pojednávania, keďže hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- EUR, ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia a skutkové tvrdenia strán sa považujú za nesporné. Súd preto v súlade s § 297 CSP vo veci samej rozhodol bez nariadenia pojednávania a rozsudok verejne vyhlásil dňa 12.12.2022. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu dňa 8.9.2022, t.j. najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi, a to žalobou, zmluvou o spotrebiteľskom úvere, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, informáciou o ročnej percentuálnej miere nákladov a priemernej RPMN na príslušný spotrebiteľský úver, informáciou podľa zákona č. 122/2013 Z.z., prehľadom splátok a úhrad, predžalobnou upomienkou s doručenkou, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, vyjadrením žalobcu zo dňa 11.8.2022, notárskou zápisnicou o projekte rozdelenia zlúčením, prílohou 1 projektu opis rozdelenia majetku a záväzkov, ďalšími listinnými dokladmi a zistil nasledovný skutkový stav:

8. Žalobca a žalovaný dňa 22.7.2015 uzatvorili zmluvu o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zmluva“), predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 700,- EUR. Ďalej boli v zmluve dojednané tieto podmienky: počet splátok 60, splátka 19,54 EUR, celková čiastka 1.133,32 EUR, celkové náklady 433,32 EUR, prvá splátka splatná dňa 20.10.2015, ďalšie splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci, RPMN 21,89 %, fixná ročná úroková sadzba 25 %, priemerná hodnota RPMN 37,67 %, termín konečnej splatnosti 7/2020.

9. V bode 9.2 zmluvy si jej účastníci dohodli možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní s úhradou jednej splátky, hoci len čiastočne počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

10. V bode 6 zmluvy sú konkretizované podmienky splácania a v nich je uvedené, že klient je povinný riadne a včas splácať úver, a to v pravidelných mesačných splátkach v sume a termínoch uvedených v zmluve.

11. Žalobca predžalobnou upomienkou zo dňa 28.8.2019 upozornil žalovaného na nedoplatok na splátkach v celkovej výške 58,62 EUR a vyzval ho k úhrade. Zároveň ho upozornil na možnosť zosplatenia úveru. Predmetnú predžalobnú upomienku prevzal žalovaný dňa 10.9.2019.

12. Podaním zo dňa 25.10.2019 žalobca oznámil žalovanému zosplatenie celého úveru.

13. Z prehľadu splátok a úhrad mal súd preukázané, že žalovaný zaplatil žalobcovi sumu 859,62 EUR.

14. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Prešov, oddiel: Sa, vložka číslo: 10315/P a Notárskej zápisnice N 3283/2017, NZ 54215/2017, NCRIs 55029/2017 zo dňa 11.12.2017 súd zistil, že pred podaním žaloby na strane právneho predchodcu žalobcu došlo k jeho zániku v dôsledku rozdelenia, pričom právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., so sídlom Hlavné námestie 12, 060 01 Kežmarok, IČO: 35 923 130 sa stala spoločnosť 1/ Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, pokiaľ ide o všetky zložky podnikania žalobcu okrem Triangel - splátkového predaja a QCar leasingu a 2/ spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava 820 05, IČO: 31 318 045 pokiaľ ide o produkt Triangel - splátkový predaj a QCar leasing.

15. Žalobca podaním zo dňa 11.8.2022 uviedol, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. Žalovaný sa mohol o zosplatení dozvedieť najneskôr dorúčením

podanej žaloby. Predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Vo vzťahu k otázke vyhlásenia okamžitej splatnosti dlhu žalobca uviedol, že v konaní dodržal všetky zákonom stanovené predpoklady, a to vzhľadom na existenciu dohody o zosplatnení dlhu v zmysle čl. 9 bod 9.2 zmluvných podmienok, zaslanie výzvy pred zosplatnením a dodržanie zákonnej 90-dňovej lehoty v súvislosti s omeškaním žalovaného. K dátumu zosplatnenia žalobca z predpísaných 48. splátok evidoval úhradu 44 splátok, teda žalovaný sa dostal do omeškania s 45. splátkou splatnou dňa 20.06.2019. Z hľadiska naplnenia podmienok uvedených v čl. 9 bod 9.2 Zmluvných podmienok, kedy musí veriteľ evidovať omeškanie jednej splátky počas doby dlhšej ako 3 mesiace tak zosplatnenie nastalo vo vzťahu k splátke splatnej 20.10.2019, pričom 3-ročná premlčacia doba by uplynula až dátumom 20.10.2022. Vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného poukázal na skutočnosť, že občiansky preukaz žalovaného nebol žiadnym spôsobom odcudzený a klient splňal štandardné riskové podmienky. Klient podpisom danej zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé, ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie záväzku a teda žalovaný mal možnosť sa s podmienkami plnenia oboznámiť a tieto nerozporoval. Žalovaný zároveň z titulu zamestnanca preukázal výšku jeho mesačného príjmu a na druhej strane aj jeho mesačné výdavky. Zmluvne stanovená výška mesačnej splátky sa tak s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty javí ako primeraná. Žalobca nemal dosah na okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať poskytnutý úver a o týchto ani nemohol mať vedomosť. Žalobca taktiež poukázal na tú skutočnosť, že žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval žalobcu o zmene finančných pomerom, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by žalobca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania. Žalovaný je v spore pasívny a doposiaľ nepredložil žiadne dôkazy a neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by žalobcov nárok na zaplatenie žalovanej sumy spochybňovali. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 151 CSP a na unesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn.: 43CoCsp/40/2020 zo dňa 21.10.2020.

16. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára : Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase podpisu zmluvy (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

18. Podľa § 1 ods. 8 zákona č. 129/2010 Z.z., ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov.

19. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

20. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

21. Podľa § 7 ods. 15 zákona č. 129/2010 Z.z., veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

22. Podľa § 7 ods. 16 zákona č. 129/2010 Z.z., vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi;

23. Podľa § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

24. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase podpisu zmluvy (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 9 OZ, Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

26. Podľa § 54 ods. 1, 2, 3 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

27. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Súd právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je predmetom tohto konania a ktorý je založený zmluvou, posúdil ako vzťah spotrebiteľský podliehajúci právnemu režimu zákona č. 129/2010 Z.z. Súd pri názore o správnosti aplikácie zákona č. 129/2010 Z.z. vychádzal zo skutočnosti, že právny predchodca žalobcu - spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. mal v čase uzavretia zmluvy postavenie veriteľa tak, ako ho definuje ustanovenie § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. Žalovaný uzavrel zmluvu ako fyzická osoba - nepodnikateľ, a teda má v zmysle § 2 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. postavenie spotrebiteľa. Predmetná Zmluva je tak v zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj v zmysle § 52 ods. 1 OZ zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície „slabšej“ zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 52 a nasledujúce OZ a v zákone č. 129/2010 Z.z. je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto súd v záujme naplnenia ochrany

spotrebiteľa preskúmal dôvodnosť žalovaného nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov.

29. Súd sa zaoberal aj tým, či uplatnená pohľadávka nie je premlčaná, nakoľko na tento inštitút musí prihliadať ex offa, ako to vyplýva z § 54a OZ. Pre posúdenie premlčania je potrebné vychádzať z ustanovení OZ, čo vyplýva z § 52 ods. 2 OZ, konkrétne teda bolo potrebné aplikovať § 101 a § 103 OZ. V danom prípade, ak pôvodný žalobca úver zosplatnil dňa 19.10.2019, mohlo sa tak stať pre splátku splatnú dňa 20.6.2019, s ktorou bol žalovaný v omeškaní 3 mesiace a zároveň je vo vzťahu k tejto splátke splnená podmienka podľa § 53 ods. 9 OZ (upozornenie na možnosť zosplatnenia minimálne 15 dní pre využitím tohto práva veriteľa) aj podmienka podľa § 565 druhej vety OZ, že k uplatneniu práva na zosplatnenie došlo do splatnosti najbližšej splátky. Premlčacia doba potom začala plynúť v súlade s § 101 OZ v spojení s § 103 OZ odo dňa nasledujúceho po uplynutí trojmesačnej doby omeškania s úhradou tejto splátky, t.j. 21.9.2019 a uplynula by 20.9.2022. Z vyššie uvedeného má preto súd za zrejmé, že v danom prípade žalobca uplatnil svoj nárok vyplývajúci z platne mimoriadne zosplatneného úveru v 3-ročnej premlčacej lehote, nakoľko žalobu podal na súde 24.5.2022.

30. Súd podrobil súdnemu prieskumu predmetnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a zistil, že nenastal žiadny dôvod pre fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., keďže zmluva má písomnú formu a to aj s poukazom na § 40 ods. 4 OZ, obsahuje všetky povinné náležitosti, ktoré sú vymenované v § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z., je v nej uvedená správna výška RPMN, úver bol poskytnutý bezhotovostne, v zmluve sú uvedené všetky plnenia spotrebiteľa a RPMN neprekračuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty stanovenej v § 1a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.

31. Avšak súd dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru s poukazom na § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. pre nedostatočné overenie bonity žalovaného. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti pretože, žalobca nemal preukázaný príjem a výdavky žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa síce zaujímal, aký má žalovaný príjem, finančné výdavky a výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru, ale to bez ich preukázania a bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

32. Podľa danej právnej úpravy je veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatnenej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z.. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarca jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

Súd vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov konštatuje, že v danom prípade žalobca poskytol žalovanému úver napriek tomu, že vôbec nemal preverenú výšku jeho príjmov a výdavkov. Z predloženej zmluvy o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že žalobcovi neboli predložené žiadne doklady od žalovaného preukazujúce jeho príjmy a výdavky. Žiadne doklady o príjme, resp. výdavkoch neboli žalobcom predložené, aby ich skúmal.

33. Zo zmluvy je zrejmé, že posúdenie bonity žalovaného nespĺňalo ani minimálne štandardy. Tu treba pripomenúť odbornú starostlivosť dodávateľa, pričom nemožno vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať zistený príjem a výdavky spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Zo zmluvy

plynie, že žalobca ani žiadne doklady nežiadal priložiť, keďže nie sú v zmluve označené. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril povinné zložky, to znamená príjmy a výdavky žalovaného. Ak sa veriteľ uspokojí len s tvrdením žalovaného, je to nepostačujúce, keďže nejde o náležité preverenie bonity. Žalobca teda ničím nepreukázal preverenie príjmov a výdavkov žalovaného, hoci to zákon jasne vyžadoval. Odborná starostlivosť navyše predpokladá, aby údaje, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, veriteľ overil, resp. dlžník objektívne podložil (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/130/2019).

34. Veriteľ nezohľadňoval, neposúdil a nepreveril reálnu príjmovú a výdavkovú zložku žalovaného, pokiaľ ide o ekonomický status žalovaného, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca ničím nepreukázal skúmanie príjmov a výdavkov žalovaného. Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti vôbec neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovaného zo strany veriteľa je potrebné považovať za úplne formalistické (podporne viď napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 12Co/136/2019). Opak žalobca nepreukázal.

35. V tejto súvislosti súd poukazuje aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES zo dňa 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo dňa 14.06.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

36. Obdobne z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (Q.-P. N..V..Q.. K. A.), podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

37. Záver súdu vo vzťahu k nutnosti riadneho preukázania skúmania bonity spotrebiteľa nemôže byť pre žalobcu prekvapujúci a neočakávaný, keďže v mnohých rozhodnutiach všeobecných súdov dôsledok nesplnenia povinnosti bol vyslovený.

38. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 druhej vety zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.

39. Nedostatočné overenie bonity žalovaného podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. je dôvodom, pre ktorý sa žalovanému poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, preto táto skutočnosť znamená, že žalovaný je povinný veriteľovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru. Žalovaný v konaní nijako

nespochybnil, že mu bola poskytnutá suma 700,- EUR a na úver zaplatil sumu 859,76 EUR, ktorá suma prevyšuje reálne poskytnutú sumu, preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol.

40. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

41. Podľa § 262 ods. 1 a 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

42. Súd pri rozhodovaní o trovách vychádzal z ust. § 255 ods. 1 CSP a contrario a žalovanému, ktorý mal úspech vo veci, nepriznal náhradu trov konania, keďže mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.